Należytość pocztowa opłacona gotówką.

GŁOS BRZEŻAŃSKI

Cena numeru 10 gr.

DWUTYGODNIK

Prenumerata roczna 2 zł. z dostawą. Wpłata prenumeraty na pocztowy przekaz rozrachunkowy.

Redaktor naczelny: Edward Olszewski.
Adres Redakcji i Administracji: Brzeżany, Ratusz I p. drzwi Nr. 6.

Rok IV. Brzeżany, 1. czerwca 1935 r. Nr. 11.

Brzeżany w żałobnym hołdzie śp. Marszałkowi Piłsudskiemu.

Jak cała Polska, tak i prastary gród kresowy, Brzeżany przeżywały najgłębszy za cały czas swych dziejów wstrząs żałobny.

Bo oto odszedł w zaświaty Mocarz Myśli i Czynu, który szablą Legjonów wyrąbał narodowi drogę do niepodległości, który trudem swego życia zapełnił chlubnie ostatnią kartę bojów narodu o niepodległość i pierwszą kartę jego swobodnego bytowania w organiźmie państwowym. Zakończył swe życie bojowaniem strudzony Józef Piłsundski, któremu danem było spełnić marzenie mickiewiczowskiego Konrada, by Naród »dźwignąć, uszczęśliwić i nim cały świat zadziwić«.

Na wieść o zgonie Pierwszego Marszałka Polski, która dotarła do Brzeżan dnia 13 V. br. w godzinach rannych, dusze wszystkich opanowało osłupienie i bolesne zdumienie. że mógł umrzeć Ten, który całem swem jestestwem z Ojczyzną był złączony; opanował dusze wszystkich żal nieutulony, jak po stracie kogoś bardzo bliskiego: ojca, brata lub przyjaciela.

Nastrój żałobny zapanował wszechwładnie: stowarzyszenia i organizacje dały mu wyraz przez uroczyste akademje żałobne, zakończone rezolucjami żałobnemi i wysłaniem telegramów kondolencyjnych. Wszystkie budynki publiczne i domy prywatne okryły się flagami państwowemi, opuszczonemi na znak żałoby do połowy masztu oraz flagami czarnemi. Wszyscy przyodziali czarne krepy. Z miasta wyjechała do Warszawy i Krakowa delegacja na uroczystości pogrzebowe. Dnia 14 V. zorganizował się pod przewodnictwem zastępcy starosty Połysa Komitet Żałobny, który ustalił ogólne ramy uroczystości żałobnych, powierzając wykonanie szczegółów Komitetowi Wykonawczemu pod przewodnictwem dyr. Kulpińskiego.

Główne uroczystości żałobne ustalono na dzień 17 maja, tj. na dzień uroczystości pogrzebowych w Warszawie, i na dzień 18 maja, tj. na dzień uroczystości pogrzebowych w Krakowie. Miejscem uroczystości w dniu 17 maja, urządzonych staraniem dowództwa 51 pp., był Plac Bandurskiego. Fasada gmachu kasyna oficerskiego, przepięknie udekorowana żałobnie staraniem mjr. Krausa, służyła za tło ołtarza, który wzniesiono na balkonie. O godz. 10-tej odbyła się tamże żałobna msza św., w której wzięło udział społeczeństwo cywilne i cały garnizon. Po mszy św. wygłosił żałobne przemówienie ppłk. Kolbuszewski, zakończone 3-minutowem milczeniem, celem wyrażenia czci i hołdu dla śp. Marszałka, poczem orkiestra 51 pp. odegrała marsz żałobny Chopina. Wieczorem tegoż dnia miasto pogrążyło się w żałobie. Światła lamp miejskich, otulone kirem, fasady gmachów publicznych przepięknie iluminowane przyćmionem, żałobnem światłem; wystawy sklepowe i okna domów prywatnych ozdobione portretami śp. Marszałka, umieszczonemi na tle draperji żałobnych i oświetlonemi przytłumionem światłem, rynek i ulice centralne wypełnione po brzegi ludźmi, przewijającymi się obok siebie w uroczystej ciszy — wszystko to sprawiało nastrój uroczysty, dostojny, przejmujący, niesamowity.

Miejscem hołdu żałobnego dla śp. Marszałka w dniu 18 maja stała się część rynku przed główną bramą gmachu ratusza naprzeciw cerkwi. Staraniem mjr. Krausa, chor. Horzinka i plut Pawłowicza miejsce to zamieniło się w prawdziwe sanktuarjum żałobne, w którego centrum, na podwyższeniu, na przejmującej czerni kiru jaśniało popiersie śp. Marszałka, okolone girlandą świateł choiny i w obramowaniu flag państwowych. Tu zaciągnięto już o godz. 8-mej rano wartę honorową, złożoną z posterunkowych PP., żołnierzy, P. W., Strzelców, Sokołów i Harcerzy, — zmienianą co godzinę.

O godz. 9-tej odprawiona została w kościele parafjalnym przez ks. kan. Łańcuckiego, w asyście wikarych uroczysta żałobna msza św. za duszę śp. Marszałka, na której chór męski pod batutą prof. Świcy odśpiewał przejmujące »Beati mortui« Mozarta, »W mogile ciemnej« Orłowskiego i inne pieśni żałobne.

Równocześnie odbyły się żałobne nabożeństwa we wszystkich innych świątyniach chrześcijańskich i synagodze.

Po nabożeństwie przeciągnął przez rynek, poprzed popiersie śp. Marszałka żałobny pochód przy ponurych dźwiękach werbla żałobnego. Pochód otwierał »Związek Legjonistów«, najbliższych Twórcy Legjonów, poczem przemaszerowały śladem legjonistów wszystkie organizacje i stowarzyszenia polskie i żydowskie, kłoniąc swe sztandary przed popiersiem Marszałka i składając je w hołdzie przed posągiem w ręce najstarszego legjonisty, Wacława Roi. Za stowarzyszeniami przeszła w żałobnym pochodzie młodzież szkolna, a za nią przeogromne masy publiczności obojga płci, wszystkich narodowości, wśród której z rozrzewnieniem oglądało się ludzi prostych i kobiety z zaułków miejskich i przedmieść. Jednem słowem, wszystko, co żyło, a czuło w sobie iskierkę poczucia przynależności państwowej, przeszło w żałobnym korowodzie, poprzed popiersie Twórcy Niepodległości Państwa Polskiego, by Mu złożyć należyty hołd. Po żałobnej defiladzie społeczeństwa targnął powietrzem przejmujący werbel, w czasie którego zebrani u popiersia oficerowie sprezentowali ostatni raz broń przed swym Wodzem. Następnie przemówił wymownie, a od serca, inż. Jan Serafin, legjonista I. Brygady, podkreślając w swem przemówieniu wspomnienia legjonowe i kończąc swą podniosłą mowę rotą ślubowania wierności dla idei Wodza Narodu. Nastało trzyminutowe milczenie dla wyrazu hołdu i czci, poczem orkiestra 51 pp. odegrała »Marsz żałobny« Chopina.

O godz. 13-tej odezwał się przeciągły głos syreny z wieży ratuszowej, głosząc wieść, że w tym momencie śmiertelne szczątki Wodza Narodu składane są w Krakowie na Wawelu, do krypty, między groby królów

wodzów i wieszczów Narodu, na wieczny spoczynek. Moment ten uczciły rzesze społeczeństwa 10 minutowem milczeniem, warta sprezentomaniem broni, poczem delegacja harcerek imieniem społeczeństwa złożyła u stóp posągu kwiaty, symbol hołdu, wdzięczności i miłości. O godz 20-tej zjawiły się przy popiersiu śp. Marszałka poczty sztandarowe i skłoniwszy raz jeszcze sztandary, odmaszerowały, poczem nastąpiło zdjęcie warty honorowej. Tym aktem zakończono podniosłe uroczystości żałobne.

Przez cały czas uroczystości żałobnych panował w rynku wzorowy porządek, mimo olbrzymich tłumów publiczności, co zawdzięczać należy zarówno sprawnej egzekutywie komitetu porządkowego ceremonji żałobnej: dyr. Kulpińskiemu, kpt. Wsolakowi, kpt. Janickiemu i prof. Jaremowiczowi, jakoteż Policji Państwowej, a wreszcie całemu społeczeństwu, które przejęło się powagą chwili.

Zarówno Komitet wykonawczy żałobnego obchodu jakoteż społeczeństwo całe stanęło w dniach wielkiej żałoby na wyżynie zadania.

Cz.

Uroczystości żałobne w powiecie.

Cały nasz powiat, dotknięty ciężką żałobą, uczcił dostojnie skon Wodza Narodu Marszałka Piłsudskiego. Ze wszystkich stron otrzymaliśmy szczegółowe sprawozdania, które są jeszcze jednym dokumentem wielkiej miłości i przywiązania do zmarłego Wodza.

I tak w Narajowie Mieście dnia 13 maja odbyły delegacje organizacyj Narajowa zebranie, na którem postanowiono ustawić w rynku portret ś. p. Marszałka, a obok niego podnieść flagę do połowy masztu i postawić straż honorową aż do dnia pogrzebu.

Dnia 14 maja odbyło się nadzwyczajne uroczyste zebranie żałobne rady gminnej, na którem powzięto specjalną uchwałę, podaną na ręce starostwa brzeżańskiego.

Dnia 18 maja o godz. 9-ej rano odprawiono nabożeństwa w cerkwi i kościele. Po nabożeństwie odbyła się akademja żałobna w domu ludowym. Zakończenie uroczystości nastąpiło o godz. 19-tej, a to uroczyste spuszczenie flagi, 3 minutowe milczenie i ściągnięcie warty honorowej. W dniu 18 maja ludność wstrzymała się od pracy.

Na terenie gminy Płauczy Małej żałobę obchodzono w sposób następujący: dnia 14 maja w godzinach wieczornych odbyło się nadzwyczajne zebranie rady gminnej, na którem uchwalono rezolucję oraz zadecydowano wypłacić na pomnik śp. Józefa Piłsudskiego zł. 50. Na zebraniu tem powołano też specjalny komitet obchodu żałoby pod przew. wójta gminy Włodzimierza Haupta.

W dniu 17 maja w kościele w godzinach wieczornych odprawiono egzekwje żałobne przy udekorowanej trumnie, przy której wartę pełnili strzelcy.

W dniu 18 maja w kościołach, cerkwi oraz w domu modlitwy odbyły się uroczyste nabożeństwa przy udziale reprezentantów gminy, organizacyj, dziatwy szkolnej i nauczycielstwa. Po nabożeństwach odbyła się w sali Domu ludowego w Płauczy Małej uroczysta akademja żałobna, na której odczytano orędzie Pana Prezydenta i wygłoszono szereg przemówień, zakończonych uroczystem ślubowaniem i składką na kopiec Marszałka. W cerkwi w Augustówce i Płauczy Wielkiej również odbyły się uroczyste nabożeństwa.

W czasie opuszczania trumny ze zwłokami śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego do podziemi Wawelu — na sygnał zachowano 10 minutową ciszę.

W dniu 18 maja jako w dniu pogrzebu — ludność zastosowała się do wydanych zarządzeń i od prac wstrzymała się.

W Kozowej wszystka ludność w sobotę powstrzymała się od pracy.

W kościele rzym.-kat. parafji Kozowa i w poszczególnych cerkwiach przy odpowiednio udekorowanych zielenią i okrytych żałobą katafalkach z wystawieniem wart strzeleckich i przy udziale wszystkich radnych, delegacyj i ludności — były odprawione nabożeństwa. Punktualnie od godz. 19—19·10 wstrzymano wszelki ruch i zachowano milczenie.

Jeszcze w dniu 14 maja odbyło się nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej, na którem odczytano orędzie Pana Prezydenta, uchwalono wezwać społeczeństwo do przywdziania ciężkiej 6-tygodniowej żałoby, i uchwalono wpłacić natychmiast — zamiast wieńca na trumnę — kwotę 50 zł. na budowę pomnika Marszałka Piłsudskiego w Tarnopolu. Wkońcu ułożono depeszę kondolencyjną do Pana Prezydenta, do Pana Prezesa Rady Ministrów i Pani Marszałkowej Piłsudskiej. Na zakończenie przez 3 minuty milczenia uczczono pamięć śp. Marszałka Piłsudskiego.

W Koniuchach w dniu 19 maja br. o godz 9-tej we wszystkich cerkwiach na terenie tut. gminy odprawiono nabożeństwa żałobne. W tymże dniu zarząd gminy Koniuchy pod przew. wójta urządził żałobny pochód z flagą okrytą kirem, przy współudziale miejscowej straży pożarnej, Zw. Strzel., do kościoła parafjalnego rzym.-kat., gdzie ks. proboszcz Franciszek Malowany odprawił żałobne nabożeństwo przy katafalku, przy którym wartę honorową trzymał Zw. Strzelecki. Po nabożeństwie odbyła się w sali TSL. akademja żałobna, na której przemówienie wygłosił Dynia. Po deklamacji i po odśpiewaniu przez chór pienia żałobnego, zebrani złożyli ślubowanie na wierne i wytrwałe wykonywanie haseł i zasad Marszałka Piłsudskiego.

Na dany przez dzwony znak w czasie spuszczania trumny Marszałka do krypty — nastąpiło 10 minut milczenia. Ludność miejscowa przez cały dzień wstrzymała się od pracy.

Z zarządu gminnego w Brzeżanach donoszą nam, że w Żukowie dnia 18 maja odprawiono w cerkwi żałobne nabożeństwo przy udziale dziatwy, nauczycielstwa, radnych, robotników kolejowych i gospodarzy.

W Kuropatnikach odprawiono przy udziale radnych i wielkiej ilości ludności uroczysłe nabożeństwo w kościele i cerkwi.

W Leśnikach dnia 18 maja w cerkwi zostało odprawione nabożeństwo przy katafalku ubranym zielenią przy udziale radnych z sołtysem, dziatwy szkolnej i ludności obu narodowości.

W Łapszynie w dniu 18 maja odprawione zostało nabożeństwo żałobne w kościele gr.-kat. przy katafalku ubranym zielenią, przy udziale radnych i dziatwy szkolnej i miejscowej ludności.

W Komarówce w dniu 18 maja zorganizowano uroczysty pochód na nabożeństwo żałobne w Dubszczu, w którem wzięła udział dziatwa szkolna z nauczycielstwem, gromadzcy radni oraz ludność miejscowa.

W Szybalnie zostały odprawione nabożeństwa żałobne w kościołach rzym.-kat. i gr.-kat. przy katafalkach ubranych zielenią. W uroczystości wzięła udział rada gromadzka, dziatwa szkolna i miejscowa ludność.

Gromady: Hinowice, Gaik, Seńków, Kuropatniki, Baranówka i Raj wzięły udział w uroczystościach w Brzeżanach.

W Kotowie odprawiono w dniu 18 maja uroczyste nabożeństwo żałobne przy odpowiednio udekorowanym wieńcami katafalku od wszystkich miejscowych organizacyj.

W Litiatynie odprawiono uroczyste nabożeństwo o godz. 8 rano. Podczas nabożeństwa ks. Pyznar wygłosił okolicznościowe przemówienie. W nabożeństwie wzięło udział około 300 osób z Litiatyna i Szczepanowa wraz z dziatwą szkolną i nauczycielstwem.

Ponadto odbyły się uroczyste nabożeństwa przy katafalkach udekorowanych zielenią, przy udziale radnych, dziatwy, nauczycielstwa i ludności w Olchowcu, Potutorach i Sarańczukach.

W Trościańcu było odprawione uroczyste nabożeństwo i panachida przez ks. Kubaja, w którem wzięli udział delegaci gminy, rada gromadzka, dziatwa szkolna z nauczycielstwem i ludność. Po nabożeństwie w miejscowej szkole

odpowiednio udekorowanej odbyła się uroczysta akademja żałobna, zorganizowana przez kier. szkoły Grzegorza Kisia. Tegoż dnia o godz. 19-tej w świetlicy ZS. w Wąsowiczówce odbyła się uroczysta akademja żałobna. Sygnał do chwili milczenia był podany przez syrenę tartaku Potutory.

W Potutorach odbyło się w dniu 17 maja br. żałobne posiedzenie rady gromadzkiej z bogatym porz. dziennym, na którem wygłoszono odczyt o śp. Marszałku Józefie Piłsudskim, następnie odczytano orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, i ułożono program uroczystości żałobnych.

W dniu 17 maja zbudowano mogiłę z sośniny, a w dniu 18 maja o godz. 6-tej rano udekorowano powyższą mogiłę portretem Marszałka Piłsudskiego. O godz. 7-mej zebrano komplet rady gromadzkiej w budynku szkolnym, a o godz. 8-mej wyruszono razem z dziatwą szkolną do cerkwi na żałobne nabożeństwo.

Po nabożeństwie udano się do budynku szkolnego, gdzie młodzież odśpiewała „Boże coś Polskę“. Następnie kier. szkoły Mikołaj Bończuk wyjaśnił znaczenie Marszałka Piłsudskiego.

W dniu 18 maja zostało w cerkwi w Kalnem odprawione uroczyste, żałobne nabożeństwo przy katafalku, następnie ksiądz odprawił modły. Na nabożeństwie obecna była dziatwa szkolna z Kalnego i Szczepanowa, członkowie gromady, członkowie TSL. i ludność miejscowa obu obrządków. Po nabożeństwie odbyła się uroczysta, żałobna akademja w szkole. Po akademji starsi zebrali się przy radju, przysłuchując się uroczystościom pogrzebowym w Krakowie.

W Podwysokiem Zw. Strz. urządził dnia 15 maja br. żałobną akademję w sali Czytelni polskiej, na której odczytano orędzie Pana Prezydenta, wygłoszono odczyt o zasługach Zmarłego i uchwalono wysłać telegram do Pani Marszałkowej. Dnia 18 maja odprawiono w kościele parafjalnym w Podwysokiem uroczyste nabożeństwo, w którem wzięły udział wszystkie organizacje gminy zbiorowej Kurzany. Przy katafalku odprawił ks. kanonik Faranowski egzekwje. Następnie uformował się pochód na boisko szkolne, gdzie ks. kan. Faranowski odczytał orędzie Pana Prezydenta R.P., a potem wygłosił przemówienie. Po jednominutowem milczeniu młodzież ZS. odśpiewała „Marsz Żałobny“, a Kolejowe Przysp. Wojsk. sprezentowało broń. Z boiska zebrani udali się pod pomnik Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, gdzie prezes ZS. odczytał rozkaz Komendy Głównej. Po uroczystem ślubowaniu odśpiewano Rotę i odbyła się defilada przed pomnikiem Wielkiego Wodza.

W dniu 13 maja odbyło się w Taurowie posiedzenie żałobne ZS. W dniu 14 maja odprawiono pierwszą żałobną mszę św., w której wzięły udział męski i żeński oddz. ZS., poczem udano się na żałobną akademję, w której wzięła udział szkoła i organizacje z Taurowa.

W dniu 18 maja miejscowy proboszcz odprawił drugą mszę św. żałobną, w czasie której u trumny, przybranej zielenią, członkowie ZS. pełnili straż. Straż tę po nabożeństwie ustawiono przed portretem śp. Marszałka, umieszczonym na ścianie budynku szkolnego.

Następnie członkowie ZS. przysłuchiwali się nadanym przez radjo krakowskie uroczystościom żałobnym.

Obchód Konstytucji 3 Maja.

Brzeżany.

Gdy w latach niewoli politycznej i w pierwszych latach niepodległego bytu naród polski święcił corocznie dzień uchwalenia Konstytucji majowej, oceniał przedewszystkiem jej doniosłe reformy społeczne, tj. dążność do przełamania kastowości szlacheckiej i do demokratyzacji społeczeństwa. W tem naświetleniu dzień Konstytucji 3 Maja, łącząc się z dniem założenia Towarzystwa Szkoły Ludowej, był szczególnie świętem ludu polskiego, a inicjatywa tego obchodu była atrybutem TSL.. W dwu ostatnich latach, w których uskuteczniono dzieło nowej Konstytucji Państwa Polskiego, Konstytucja 3 Maja nabrała specjalnego znaczenia, jako rodzimy wzór ustroju Państwa o silnej władzy wykonawczej, z ograniczeniem szkodliwych dla całości nadmiernych swobód obywateli.

Z inicjatywy Związku Powiatowego TSL. w Brzeżanach zawiązał się w kwietniu br. Komitet Obchodu Konstytucji 3 Maja pod przewodnictwem insp. Becka. Komitet uchwalił, by uroczystości obchodowe odbyły się w Brzeżanach, Kozowej i Narajowie w dniach 2 i 3 maja, zaś w siedzibach gmin zbiorowych w dniu 5 maja, tj. w niedzielę. Na uroczystości obchodu Konstytucji 3 Maja w Brzeżanach złożyły się:

W dniu 2 maja flagowanie domów, iluminacja kartkowa, capstrzyk po ulicach miasta oraz uroczysta akademja wieczorem za wstępami, z której dochód przeznaczono na „dzień narodowy“. W dniu 3 maja uroczystości zapoczątkowała pobudka orkiestry 51 pp. O godz. 9-tej odbyły się uroczyste nabożeństwa we wszystkich świątyniach, a po nabożeństwie przemówił do zebranych na rynku żołnierzy płk. Hyc, podnosząc w swem przemówieniu owocną pracę nauczycielstwa około zwalczania analfabetyzmu wśród żołnierzy, podnosząc z uznaniem trud tych żołnierzy, którzy z tej pracy nauczycielstwa osiągnęli najchlubniejsze wyniki i zagrzewając ich do dalszej pracy w tym kierunku w wojsku i gdy już wyjdą z wojska.

Potem odbyła się defilada wojska, oddziałów PW., Strzelca, Sokoła, Harcerstwa, Straży Pożarnej oraz grup delegatów gmin i gromad wiejskich pod przewodnictwem wójtów i sołtysów.

O godz. 12-tej odbył się w sali „Sokoła“ uroczysty poranek dla ludu z okolicznościowem przemówieniem inż. J. Serafina i urozmaiconym programem wokalno-muzycznym.

Kilka słów specjalnych poświęcić należy programowi uroczystej akademji w dniu 2 maja. Program akademji był zwarty, ale nadzwyczaj zastosowany do chwili.

Słowo wstępne wygłosił prof. Czernecki, wskazując ducha Konstytucji 3 Maja oraz okoliczności, wśród których powstała i wykazując analogje między Konstytucją z 23 IV. 1935 a konstytucją majową. Drugi punkt programu wypełniły produkcje orkiestry 51 pp. pod batutą por. Rossy. Trzeci punkt programu wypełniło odegranie „Warszawianki“ Wyspiańskiego, poprzedzone krótkim komentarzem prof. Czerneckiego. Wybór sztuki był nader szczęśliwy, gdyż sztuka ta, jakkolwiek powstała w okresie niewoli, jest do dziś, a zwłaszcza dziś w obliczu zwycięstwa idei silnej władzy w narodzie, idei podporządkowania i posłuszeństwa jednostki sprawie narodu, nadal aktualna.

Jakże aktualne jest do dziś potępienie przez wieszcza Wyspiańskiego „cierpiętnictwa i sentymentalizmu romantycznego“, gdy chwila wymaga podjęcia śmiałego czynu i pracy realnej. Jakże aktualne potępienie wszelkiego zgubnego indywidualizmu, egoizmu i wysunięcie idei oddania dla sprawy u wodzów, a karności wobec państwa u żołnierzy.

Jakże świetne do dziś ukazanie się „starego wiarusa“ z ludu jako wzoru obowiązkowości i poświęcenia, starego wiarusa z ludu jako fundamentu i ostoi narodu w czasie wojny i pokoju!

Odegranie tej sztuki było najlepszem artystycznem uczczeniem ducha Konstytucji majowej i tegorocznej konstytucji kwietniowej. Od przeżycia jednak artystycznego trzeba przejść, zgodnie z intencją Wyspiańskiego, do realizacji w życiu.

W grze odznaczyli się szczególnie Adam Wierzbicki (w roli Chłopickiego), Roskoszówna (w roli Marji) i Wojciechowski (w roli wiarusa). Pracę reżyserską dał ofiarnie i owocnie St. Wiszniewski.

Budyłów.

W dniu 3 Maja o godz. 7 zebrała się przed budynkiem szkolnym dziatwa szkolna, Zw. Strzel., Straż Pożarna oraz miejscowa ludność. Uformowany pochód wyruszył na uroczyste nabożeństwo do kościoła, które wraz z okolicznościowem kazaniem odprawił ks. prob. Tarczyński Adolf. W mszy

świętej wzięli udział przedstawiciele gminy i gromad. O godz. 11 uformował się pochód, który wyruszył na dziedziniec szkolny. Przed budynkiem szkolnym odbył się uroczysty poranek z następującym programem: słowo wstępne wygłosił naucz. z Kozowej Biszko. Po przemówieniu chór czterogłosowy mieszany Zw. Strzel. pod kierownictwem naucz. Warchoła Kazimierza odśpiewał „Jeszcze Polska nie zginęła", nast. „Witaj majowa Jutrzenko". Dalszą część programu wypełniła dziatwa szkolna deklamacjami pod przewodnictwem naucz. Bajsarowiczowej Albiny, zaś chór czterogłosowy pod kierownictwem naucz. Warchoła odśpiewał cały szereg pieśni, a wśród nich pieśni legjonowe. Na zakończenie chór odśpiewał „I. Brygadę".

O godz. 7·30 wieczorem Zw. Strzel. pod reżyserją kier. szkoły Bajsarowicza Walerjana odegrał w budynku szkolnym sztukę w 3 aktach pt. „3 Maja". Sztuka ta została odegrana efektownie.

Potutory-Kotów.

Na uroczysty obchód ku uczczeniu konstytucji 3 Maja zjechała licznie dnia 5 V. ludność okolicznych wsi, należących do gminy zbiorowej Potutory. W Wąsowiczówce, obok Domu Ludowego, zawiązał się pochód, który otwierała banderja krakusów. Za banderją szła orkiestra 51 pp., poczem oddziały Strzelca, młodzieży szkolnej, wreszcie wszystka licznie zebrana ludność, uformowana w czwórki. Pochód w takt muzyki podążył do Kotowa, gdzie odbyła się uroczysta suma, celebrowana przez ks. Gacha, z Jego okolicznościowem, pięknem kazaniem. Po nabożeństwie pochód ruszył w dalszą drogę, na urocze wzgórze pod lasem, do pamiątkowego Krzyża, wzniesionego na pamiątkę założenia czytelni TSL. Tamże delegat TSL. z Brzeżan prof Czernecki wygłosił półgodzinne przemówienie, wysłuchane przez zebranych w wielkiem skupieniu i powadze. Wzniesiony na zakończenie okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej powtórzyli z zapałem zebrani, poczem orkiestra odegrała hymn państwowy. Zkolei odśpiewał chór dziewcząt wiejskich pieśni religijne w procesji, prowadzonej przez ks. Gacha i ludność wróciła na plac kościelny. Tu uformował się znów pochód, który podążył do Wąsowiczówki. Tam odbyła się na zakończenie piękna zabawa ludowa przy udziale orkiestry 51 pp.. Podniosła uroczystość pozostawiła niezatarte wrażenie.

Taurów.

W tym roku nader uroczyście święcił Taurów uchwalenie wiekopomnej konstytucji 3 Maja, której rocznica zbiegła się z uchwaleniem nowej konstytucji, co zostało w przemówieniu zaakcentowane.

Żywo więc zakrzątało się społeczeństwo taurowskie, by godnie uczcić to podwójne święto.

Duży kościół wypełnił się po brzegi, przed kościołem stoi banderja i strzelcy. Wreszcie wychodzą ludzie z kościoła, by wziąć udział w pochodzie pod „Krzyż Grunwaldzki".

Wyciągnął się barwny pochód, któremu zachmurzone dotąd słońce nawet poczęło przyglądać się ciekawie. Na samym przedzie pełna fantazji banderja w krakuslach, w wypuszczonych z podolska koszulach i z łopocącemi na wietrze proporczykami, za nią młodzież szkolna ze sztandarem, procesja, w świetnej formie dziarscy strzelcy we własnych, nowych mundurach, niemniej dziarskie strzelczynie i Straż Pożarna ze sztandarem. Pochód zamykały symboliczne figury, przedstawiające spółdzielczość i PCK., następnie działo zdobyte pod Racławicami z kosynierami i jeńcami. To ostatnie cieszyło się pełnem uznaniem najmłodszych uczestników.

Pod pieknie przybranym przez strzelczynie krzyżem nastąpiły przemówienia, udatne produkcje czterogłosowego, mieszanego chóru, deklamacje młodzieży szkolnej oraz starszych. Po odśpiewaniu hymnu państwowego, pochód przedefilował pod szkołą przed licznie zgromadzonymi ludźmi, poczem rozwiązał się.

Tego samego dnia popołudniu młodzież szkolna urządziła przedstawienie, wieczorem natomiast odegrano 3 aktową komedję Orwicza pt. „Jego Kapralska Mość".

Uzyskane ze zbiórki i przedstawienia pieniądze w kwocie 15 zł. przeznaczono na „Dar Narodowy 3 Maja".

Polski Czerwony Krzyż.

»Nie sądźcie jednak, że łatwiejsza robota, - łatwiejsza, bo dokonywana na rozkaz - jest trwałą, gdzie ta cięższa - gdzie rozkaz nie sięga i służba nie wiąże nie jest dokonaną«.

JÓZEF PIŁSUDSKI
z przemówienia w Krakowie dn. 19 X. 1919 r.

Doroczny swój **„Tydzień" Polski Czerwony Krzyż** w dniach żałoby narodowej organizuje pod hasłem zespolenia jak najszerszych sił społecznych dla spełnienia doniosłych swych zadań.

Zadania te, mające na celu niesienie pomocy cierpiącym, wymagają ciągłych, wytrwałych wysiłków, aby sprostać potrzebom życia codziennego i być gotowym do odpowiedzialnej służby na każde skinienie Ojczyzny.

Nieustającym trudem swego życia zgasły Wódz Narodu wskazał nam drogę do osiągania wielkich celów. Jest nią bezinteresowna służba, wytężona praca i wiara, którą każdy z siebie przedewszystkiem winien wykrzesać.

Ludzie dobrej woli, pragnący współdziałać w pracach Polskiego Czerwonego Krzyża — choć w tej pracy „rozkaz nie sięga i służba nie wiąże" — niech zapoznają się z nią bliżej, niech poprą ją czynnie pracą lub ofiarą, niech zwiększą szeregi członków Polskiego Czerwonego Krzyża!

Polski Czerwony Krzyż.

9 — 18 VI. 1935 r.

Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża.

Czy wiesz, co to jest tydzień PCK.?

Przejdziesz ulicą, — przypną ci „kwiatek", — rzucisz parę groszy i — myślisz, że rola twoja skończona? Czy zastanawiasz się nad tem, czem jest dla społeczeństwa Polski Czerwony Krzyż, jaki udział jego w życiu publicznem i... jaki Twój udział w życiu i rozwoju instytucji?

Gdy słyszysz o zbrojnem pogotowiu całego świata, noszącem w sobie zarzewie wojny, czy przychodzi ci na myśl pogotowie ratownicze, kojące i usuwające rany wojny? Gdy myślisz ze zgrozą o gazach bojowych, czy myślisz też o konieczności ratownictwa przeciwgazowego?

Gdy patrzysz z podziwem na zawrotnie chyży samolot wojenny, czy wiesz o tem, że z równą szybkością mknie wśród zawieruchy wojennej samolot sanitarny, nietykalny, którego obronę stanowi uświęcony prawem międzynarodowem znak Czerwonego Krzyża?

Czy znasz dzieje ostatniej wojny i rolę ówczesną Czerwonego Krzyża, wiesz, kto opatrywał i leczył, dostarczał wiadomości o zaginionych, był łącznikiem między ludźmi, oddzielonymi krwawą linją frontu bojowego, kto zwiedzał obozy jeńców, łagodził warunki ich bytu, kto się zajmował ich wymianą i umożliwiał im powrót do ojczystej ziemi?

Czy uważasz to wszystko za przeszłość bezpowrotną?

A czy próbowałeś kiedyś zaznajomić się z działalnością Polskiego Czerwonego Krzyża w czasie pokoju? Czy słyszałeś o kolumnach dezynfekcyjno kąpielowych, o punktach sanitarno-odżywczych, o ośrodkach zdrowia i zastanawiałeś się nad ich znaczeniem dla podniesienia higjeny, zdrowia i łączącej się z niemi siły moralnej naszego społeczeństwa? Czy wzruszyła Cię kiedyś wiadomość o dotkliwych klęskach żywiołowych, które niszczą dobytek ludzki nie mniej niż klęski wojny? A myślałeś o pomocy doraźnej, jaką Czerwony Krzyż niesie ofiarom tych klęsk?

Czy widzisz, jakieś pole, osłonięte urokiem nędzy ludzkiej, któregoby nie rozjaśniał znak Czerwonego Krzyża, czy znasz jakąś ranę ludzką, którejby nie koiła biała dłoń anioła pokoju, głoszącego wbrew poczynaniom zbrojnej polityki świata, — hasła ludzkiej wszechmiłości i dobra?

A ty sam co zrobiłeś dla Polskiego Czerwonego Krzyża? Czy jesteś jego członkiem? Czy zaznajomiłeś się z jego pracami? Czy bierzesz w nich udział czynny? Czy znasz najprostsze zasady ratownictwa w czasie wojny i pokoju? A może uważasz, że wolno Ci być biernym w odniesieniu do instytucji, która niesie pomoc Tobie i Twoim najbliższym w każdem niebezpieczeństwie, może sądzisz, że Ciebie jednego zaoszczędzą ataki wojny, klęski żywiołowe, zgroza chorób zakaźnych, że Ty jeden zbędny jesteś przy wielkiem dziele samoobrony społecznej, którą organizuje PCK. z troską o dobro Państwa i myślą o bezpieczeństwie jednostki?

Nad tem wypada Ci się zastanowić w Tygodniu PCK.

R. S.

Wiadomości z Polski i ze świata.

Ze spraw politycznych w Polsce największe zainteresowanie budzi nowa ordynacja wyborcza, której projekt, opracowany przez premjera Sławka, wpłynie jeszcze w tym miesiącu do sejmu, jako projekt Rządu. Dnia 8. V. premjer Sławek na posiedzeniu Rady Ministrów wygłosił exposé, w którem sprecyzował zasadnicze wytyczne nowej ordynacji wyborczej.

Projekt premjera Sławka przewiduje: 200 posłów, 96 senatorów; wiek czynnego prawa wyborczego — lat 24, biernego — lat 30; okręgów wyborczych 100, z których każdy wybiera 2 posłów. Kandydatów na posłów wskazują kolegja wyborcze w każdym okręgu; w skład kolegjów wchodzą delegaci samorządu terytorjalnego (powiatów, gmin), samorządu gospodarczo - zawodowego oraz stowarzyszeń i organizacyj o wybitnej użyteczności społecznej. Według ostatnich wiadomości, — na skutek energicznego zabiegania pewnych grup BBWR — także będą uwzględnione kandydatury, zgłoszone przez grupy obywatelskie (podpisane conajmniej przez 500 obywateli).

W związku ze stanowiskiem Polski wobec »Paktu Wschodniego«, który przekształcił się w układ francusko sowiecki o wzajemnej pomocy (podpisany 2 V. we Francji) nastąpił przyjazd min. Lavala do Warszawy, dnia 9 maja. Wizyta Lavala i jego rozmowy dyplomatyczne z Prezydentem i min Beckiem zdołały wyrównać nieco rozdźwięk między Polską a Francją, wynikły skutkiem projektowanego »Paktu Wschodniego«.

Przed kilkoma dniami przybył do Warszawy na stanowisko ambasadora Francji, amb. Nöel, w miejsce ustępującego amb. Laroche'a, który na tem stanowisku pozostawał w Polsce od r. 1926.

Dnia 9 V. przybył do Warszawy słynny zdobywca stratosfery prof. Piccard, który z Polski podejmie start w stratosferę na wysokość 30 — 40 km., balonem, sporządzonym z polskiego matejału i polskiej konstrukcji, i warsztatów lotniczych w Jabłonnej

W początkach maja przybył do Truskawca Prezydent Estonji Paets; dostojny gość odbywa kurację w słynnem uzdrowisku polskiem.

Słynna »Gazeta Warszawska«, wychodząca w Warszawie od lat stukilkudziesięciu, o ostatnio znana z nieprzejednanego stanowiska wobec marsz. Piłsudskiego i Jego Rządu — zakończyła swój byt. Przyczyną »śmierci« tego dziennika jest oburzenie społeczeństwa i bojkot gazety, spowodowany skandalicznem stanowiskiem tego dziennika wobec zgonu śp. Marszałka

Anglja przeżywa obecnie wspaniałe uroczystości ku uczczeniu 25-lecia panowania króla Jerzego V. »w którego państwie słońce nigdy nie zachodzi«. Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się 5 V. i potrwają aż do lipca. Na uroczystości składają się . nabożeństwa, rewja, pochody, bale reprezentacyjne, hołd parlamentu angielskiego, zawody sportowe etc. Uczestniczy w tych uroczystościach cały naród angielski, liczne delegacje z dominjów angielskich i delegacje państw całego świata.

Z początkiem maja rozpoczęła się olbrzymia pielgrzymka do cudownej miejscowości Lourdes we Francji, której celem modły świata katolickiego o pokój na świecie tak obecnie zagrożony. W pielgrzymce wzięło udział około 200.000 ludności, 700 biskupów,, 3000 księży. Przewodniczy tej pobożnej manifestacji pokoju kardynał Pacelli.

Konflikt włosko-abisyński, który trwając od kilku miesięcy, zagrażał wojną i powikłaniami na terenie »Ligi Narodów«, został według ostatnich informacyj zażegnany za sprawą min. angielskiego Lorda Edena. Mussolini, dyktator Włoch, »uznał w tym koflikcie prestig'e »Ligi Narodów«.

Olbrzymi ocean Spokojny, dzielący Stany Zjednoczone od Japonji, wobec współczesnych środków transportowych, jak dalekobieżne kolosy-okręty wojenne i samoloty, przestał już dziś dawać gwarancję bezpieczeństwa na wypadek wojny, to też w przewidywaniu możliwej agresji ze strony ruchliwej Japonji, Stany Zjednoczone rozpoczęły dnia 3 V. ogromne manewry floty wojennej na Pacyfiku. W manewrach bierze udział około 160 okrętów i 500 hydroplanów.

Na wyspach Filipinach, stanowiących dominjum Stanów Zjednoczonych, wybuchła rewolucja, o charakterze

komunistycznym, inspirowana prawdopodobnie przez Japonję.

Rząd sowiecki rozpisał 4 i pół miljardową pożyczkę wewnętrzną, którą subskrybować mają rzesze pracujących, w wysokości trzytygodniowego zarobku. Pożyczka ta, przewidująca premje, przeznaczona jest na cele inwestycyjne, tj. na zrealizowanie planu trzeciej »piati letki«.

Onegdaj nastąpiła w Rosji katastrofa największego samolotu rosyjskiego, »M. Gorkij«, mogącego ponieść 50 ludzi. Katastrofa ta pozostaje w związku z planowanym zamachem na dyktatora Rosji Stalina.

Dnia 22 V. w związku z ostatniemi pociągnięciami politycznem i wojskowemi we Francji i Anglji wypowiedział kanclerz Rzeszy Niemieckiej Hitler wielką mowę »pokojową« w parlamencie niemieckim, w której sprecyzował swoich 13 punktów współpracy narodu niemieckiego dla utrwalenia pokoju. W mowie tej, wygłoszonej z wielkim umiarem dyplomatycznym, uwydatnia się wyraźnie żądanie Niemiec rownouprawnienia w zakresie zbrojeń; były też komplementy pod adresem Polski, pracującej z Rzeszą nad utrwaleniem pokoju na Wschodzie Europy, wszelako nie było deklaracji gwarantującej zachodnie granice Polski. Ostro wystąpił Hitler przeciw Sowietom, atakując ich ustrój zagrażający pokojowi świata. Mowa Hitlera jest żywo komentowana w kołach politycznych państw Europy i uważana jest za pierwszy krok Niemiec ku akcji pokojowej. Zaznaczyć należy, że mowę swą rozpoczął Hitler od uczczenia pamięci największego Męża Polski, śp. Marszałka Piłsudskiego i wezwał posłów do wyrażenia czci dla Niego przez powstanie i minutowe milczenie.

Walny Zjazd Delegatów Powiat. Związku Strzeleckiego, odbyty w dniu 28 kwietnia br. w Brzeżanach (sala posiedzeń Rady miejskiej).

Na Walny Zjazd przybyli: starosta powiatowy Woyciechowski Karol, mjr. Sieczkowski Zdzisław, prezes Oddziału Zw. Leg., kpt. Będzikowski Adam, kmdt. Obwodu PW. 51 pp., kpt. Wsolak Jerzy, kmdt. Powiatu PW. Brzeżany i 31 członków i członkiń ZS. powiatu Brzeżany.

Punktualnie o godz. 11-tej zagaił obrady prezes Zarządu Powiatu ZS. ob. inż. Weigel Władysław przez oddanie czci symbolom państwowym i organizacyjnym i powitanie przedstawiciela rządu, organizacyj i delegatów. Następnie postawił wniosek na wybranie przewodniczącego Walnego Zjazdu starostę pow. Woyciechowskiego Karola, co zostało hucznemi oklaskami jednogłośnie przyjęte.

Starosta podziękował za zaufanie i objął swe czynności, powołując na wniosek kmd. ZS. Leszczyńskiego Marjana do Prezydjum: Mjr. Sieczkowskiego Zdzisława, dyr. gimn. Olszewskiego Edwarda i Sawczaka Romualda jako sekr., poczem podał do wiadomości następujący porządek dzienny:

1. odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zjazdu w roku 1934-ym. 2. Sprawozdania: a. prezesa ustępującego Zarządu, b. komendanta Powiatu ZS, c. pow. ref. Wych. Obyw. z działu kulturalno-oświatowego, d. przewodniczącej Powiatowego Wydziału PK., e. skarbnika Zarządu Powiatu ZS. 3. Sprawozdania Komisji Rewizyjnej i wniosek na udzielenie absolutorjum. 4. Wybór Zarządu Powiatu ZS., Komisji Rewizyjnej. 5. Złożenie przez nowy Zarząd ślubowania organizacyjnego. 6. Uchwalenie budżetu Zarządu Powiatu ZS. na rok 1935/36. 7. Wybór delegatów na Zjazd Podokręgu i Okręgu ZS. 8. Wnioski. 9. Zakończenie Zjazdu.

Ponieważ w sprawie porządku dziennego nikt nie zabierał głosu, przeto przystąpiono do sprawozdań według wyż. podanej kolejności, które poszczególni referenci składali ustnie, przedstawiając jednocześnie przewodniczącemu pisemne sprawozdania (w załączeniu) z wyjątkiem skarbnika, który podał: na uchwaloną globalną sumę budżetową na rok 1934/35 w wysokości 4350 zł. wykonano budżet w wysokości: 3770 zł. 20 gr. po stronie dochodów, 3519 zł. 75 gr. po stronie wydatków, co przy omawianiu poszczególnych pozycyj wygląda następująco: I.»Organizacja« uchwalono 1150 zł., wydano 850 zł. 90 gr., II.»Propaganda« uchwalono 350 zł., wydano 153 zł. 55 gr., III »Wochow. Obyw.« uchwalono 589 zł., wydano 243 zł. 20 gr.. IV. »Wych. Fizyczne« uchwalono 448 zł., wydano 213 zł. 20 gr.. V. »Strzel. Łuczn.« uchwalono 850 zł., wydano 147 zł. 90 gr. VI »Administracja« uchwalono 275 zł., wydano 351 zł. 63 gr., przekr. 76 zł. 73 gr. z powodu wstawionej małej sumy, która nie wystarczała na rzeczywiste wydatki, konieczne na materjały piśmienne i inne, jak porto i td. VII »Reprezentacja« uchwalono 100 zł, wydano 213 zł. 25 gr., przekr. 114 zł. 25 gr.. VIII. »Długi« uchwalono 360 zł., wydano 350 zł. 30 gr.. »Nieprzewidziane« uchwalono 138 zł., wydano 1015 zł. 42 gr., przekr. 877 zł. 42 gr.. Przekroczenie tej pozycji uzasadnia wydatkami: jak spływ do morza 190 zł, założenie światła elektrycznego około 200 zł., remont świetlicy oddz. Brzeżany 60 zł. i td. Odpowiednik tych wydatków jest w dochodach różnych, które były preliminowane na 300 zł., a wpłynęło drogą subwencyj i datków 1099 zł. 08 gr.. Po sprawozdaniach przewodniczący otworzył nad niemi dyskusję i w sprawie tej zabrał głos komp. ZS. Leszczyński Marjan, prosząc o wyjaśnienie, dlaczego znaczną pozycję wydano na mundury dla hufca Brzeżany z pominięciem innych hufców.

W odpowiedzi wyjaśnił ob. inż. Weigel, że hufiec Brzeżany bardzo często bierze udział w różnych wystąpieniach reprezentancyjnych, wobec tego musi posiadać odpowiednie umundurowanie.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej stwierdził, że wydatki, poczynione przez Zarząd Powiatu ZS., Komisja Rewizyjna uznała za właściwe i rzeczowe i wobec tego postawił wniosek o udzielenie Zarządowi Powiatu absolutorjum i podziękowania za dotychczasową działalność.

Ponieważ przewodniczący nie słyszał sprzeciwu, więc stwierdził, że wniosek Komisji Rewizyjnej został przyjęty.

Przy punkcie, dotyczącym wyboru nowego Zarządu i komisji Rew., kmdt. powiatu ZS. postawił wniosek o wybranie »Komisji Matki« i na czas jej urzędowania zarządzić przerwę. Wniosek przyjęto i do Komisji Matki na wnjosek komp. ZS. Dorczaka Józefa powołano: Bieniawskiego Jacka, Klicha Jana - prezesa Oddz. Kozowa, Sztycha Antoniego - prezesa Oddz. Kurzany, komp. Leszczyńskiego Marjana, kmdt. Oddz. Kozowa.

Po 10-ciominutowej przerwie wznowiono obrady i ob. Mr. Bieniawski Jacek, jako przewodniczący Komisji Matki podał następujący skład nowego Zarządu: prezes Woyciechowski Karol, starosta powiatowy, legjonista i czł. ZS., członkowie: inż. Weigel Władysław, dawny prezes Zarz. Pow. ZS., inż. Marek, urzędnik lasowy - legjonista, Kwolek Bronisław - komornik - czł. Twa Przyj. ZS, Olszewski Edward - dyr. gimn, dawny członek Zarz. Pow. ZS., Mgr. Bieniawski Jacek - burmistrz, dawny czł. Zarz. Pow. ZS., Mgr. Lubelski Czesław - insp. PZ UW., dawny członek Zarz. Pow. ZS, Kędzierski Franciszek - rejent w ZS. na tut. terenie jeszcze nie pracował, inż. Serafin Jan, urz. OTR. leg..

Wniosek ten został przez aklamację przyjęty, jak również i o Kom. Rewiz.: 1. Roskosz Tytus, dawny skarbnik Zarz. Pow., 2. Samofał Jan - dawny członek Kom-Rew., 3. Sadowiński Gerard - dawny członek Kom. Rew. zastępcy.

1. Lewicki Feliks - dawny członek Kom. ref., Sztych Antoni - prezes oddz. Kurzany. Po wyborach Zarząd złożył na ręce przewodniczącego ślubowanie organizacyjne, dziękując przedtem za wybór na prezesa i uzależniając przyjęcie tej godności od zgody swej władzy przełożonej. Po złożeniu ślubowania przewodniczący stwierdził, że ślubowania nie złożyli nieobecni: inż. Marek, Roskosz, Serafin, Sadowiński, Samofał, Lewicki.

Nowy budżet referował ob. r. Lubelski Czesław jako pełniący czasowo obowiązki skarbnika Zarz. Pow. ZS.

Na wniosek kmdta Pow. ZS. sprawę wyboru delegatów na Zjazdy Podokr. i Okręgu ZS. poruczono nowemu Zarządowi.

Ponieważ nikt żadnych wniosków nie stawiał, przeto na zakończenie Zjazdu odśpiewano po jednej zwrotce

hymnu państwowego i marszu I-szej Brygady i na tem Zjazd rozwiązano.

Z ŻYCIA SZKÓŁ.

Gimnazjum.

Święto 3 Maja. Z okazji święta 3 Maja młodzież zakładu wzięła gremjalny udział w uroczystych nabożeństwach i defiladzie. Następnie we wszystkich klasach odbyły się uroczyste poranki.

Wycieczka do południowo-zachodniej Polski. W dniach od 30 IV. do 8 V. odbyła się staraniem gminy szkolnej wycieczka społeczna do Krakowa, Wieliczki, Katowic, Chorzowa, Huty Laury, na Śląsk Cieszyński i do Zakopanego. Młodzież zwiedziła dokładnie wszystkie pamiątki Krakowa, szyby Wieliczki i Śląska, zakłady przemysłowe Chorzowa i Huty Laury, miasta Śląska Cieszyńskiego i przepiękne krajobrazy Tatr z Morskiem Okiem, wodogrzmotami Mickiewicza, dolinę Białego, Strążysk itd. Wrażenia wspaniałe. Koszta wycieczki (kolej, tramwaje, żywność, noclegi, teatr, wstępy) wyniosły jedynie 45 zł. 73 gr.. Prowadził wycieczkę prof. Stattner Ferdynand.

Święto LOPP. W niedzielę, dnia 12 V. br. młodzież zakładu wzięła z okazji tygodnia LOPP. gremjalny udział w uroczystem nabożeństwie i defiladzie przed przedstawicielami władz. Młodzież udekorowana była w barwy i odznaki LOPP.

Wizytacja księdza biskupa. W dniu 21 V. br. zaszczycił zakład swoją obecnością ks. biskup Baziak. Czcigodnego gościa powitało u wejścia grono profesorskie i młodzież zakładu. Imieniem grona przemówienie powitalne wygłosił prof. P. Kowalski. Dostojny gość zwiedził lekcje religji w kl. VIIa. i IIb., poczem w sali czytelni przemówił w serdecznych słowach do młodzieży, zachęcając ją do pracy umysłowej i do pracy nad urobieniem silnego charakteru. Ks. Wizytator zjednał sobie serca całej młodzieży i wychowawców, którym też złożył wizytę.

Hołd śp. Marszałkowi. W dniu pogrzebu śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krakowie, tj. dnia 18 maja br. młodzież gimnazjalna wraz z gronem profesorskiem złożyła hołd śp. Zmarłemu. Do zebranych w sali gimnastycznej wygłosił żałobne przemówienie dyr. E. Olszewski. Po przemówieniu młodzież wzięła udział w żałobnem nabożeństwie i w pochodzie. Samorządy klasowe i organizacje szkolne zainicjowały żałobne zebrania i akademje klasowe. Gmina szkolna uczciła pamięć zmarłego żałobnem zebraniem, na którem o wielkości śp. Zmarłego mówił prof. F. Stättner. Bardzo silnie odczuły śmierć Wodza uczenice zakładu. W sobotę 18 maja złożyły one wiązanki kwiecia przed popiersiem Marszałka koło Ratusza i przez kilkuminutowe milczenie uczciły tamże Jego pamięć. Tak samo w dniu pogrzebu harcerki złożyły hołd Marszałkowi w podobny sposób. Uczenice wysłały też gorący list kondolencyjny do Wandeczki i Jagódki. Zakład opanowała powszechna żałoba. Należy zaznaczyć, że już przed szeregiem miesięcy Rada Pedagogiczna i Koło Rodzicielskie wysłały prośbę do władz o nadanie naszemu zakładowi imienia Marszałka.

Udział w imprezach. Dnia 8 maja br. młodzież wzięła udział w przedstawieniu Wojewódzkiego Teatru Zawodowego Podolsko - pokuckiego pt. »Hajduczek« (komedja).

Akademja ku czci Tarasa Szewczenki. Dnia 12 maja br. urządziła gmina szkolna uroczysty obchód ku czci największego poety ruskiego Tarasa Szewczenki. Młodzież zgromadziła się w przystrojonej sali gimnastycznej o godz. 16·30, gdzie wysłuchała wraz z gronem profesorskiem okolicznościowych przemówień polskich i ruskich i produkcyj wokalno-muzycznych. Całość wypadła dobrze. Obchodem kierował prof. J. Klisz.

Spowiedź na intencję młodzieży ZSRR. 11 maja młodzież rzym.-kat. zakładu przystąpiła dobrowolnie do spowiedzi na intencję młodzieży w Rosji. W dniu następnym przyjęła ona komunję świętą.

Szkoła męska.

Zgon Marszałka Józefa Piłsudskiego. Śmierć Najukochańszego Wodza Narodu śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego wstrząsnęła do głębi sercami młodzieży tut. szkoły. Młodzież samorzutnie okrywała kirem portrety Najukochańszego Wodza, na zebraniach swych kółek podejmowała uchwały, by odmawiać codziennie »Wieczne odpoczywanie...«, czcić 1 minutą milczenia codziennie przez cały czas żałoby pamięć — przedwcześnie zgasłego — Ojca Polski.

Ślubowała wiernie trwać przy ideałach śp. Marszałka. W nabożeństwach i uroczystościach, jakie odbyły się w dniach żałoby państwowej, — wzięła młodzież gremjalny udział ze sztandarem szkoły — składając w ten sposób nazewnątrz hołd Cieniom Najlepszego Syna Polski

Wizytacja kanoniczna. W związku z wizytacją kanoniczną ks. biskupa Baziaka, młodzież zakładu przystąpiła do spowiedzi i komunji św., poczem w dniu 20 maja przystąpiła do sakramentu bierzmowania.

Dnia 23 maja przybył dostojny gość do szkoły. Powitał ks. Biskupa w gorących słowach kierownik szkoły L. Gałaczyński, następnie zaś jeden z uczniów. Podobały się ks. Biskupowi zwłaszcza produkcje chóru szkolnego. Po powitaniu udał się ks. Biskup do kl. VII. i III., gdzie przysłuchiwał się nauce religji; następnie zaś, żegnany serdecznie przez grono naucz. i dziatwę, udał się do szkoły żeńskiej.

Z. P. O. K.

Związek Pracy Obyw. Kobiet, bólem ciężkim dotknięty, chyli czoło przed wolą Opatrzności, która położyła kres ziemskiemu żywotowi ukochanego W. N. Józefa Piłsudskiego. Odszedł od nas Ten, który był żywym symbolem Niepodległości Państwa Polskiego, wcieleniem najwznioślejszej idei pracy i ofiarności na ołtarzu Ojczyzny. Imię Jego stało się dla nas hasłem wolności Polski, obraz Jego wyrazem niezmożonego trudu i nieustannej czujności, stojącej na straży całości i wielkości państwa, krwią wywalczył nam wolność, nadludzkim wysiłkiem Swej nieugiętej woli i żelaznej stanowczości wzmocnił młode państwo i zapewnił Polsce powagę czynnika mocarstwowego w polityce światowej. Dał nam Polskę Wolną, odrodzoną własnemi siłami, mocną i poważaną w świecie. Przekazał nam skarb najdroższy, którego bronić mamy każdą kroplą krwi, tak jak On go bronił, którego zachowaniu mamy poświęcić wszystko, co posiadamy, tak jak On poświęcił i dał całego Siebie. Odszedł od nas Wódz, rozdarł serca nasze, bólem nas przejął tak głębokim, że jeszcze się w nim utulić, jeszcze go opanować nie możemy. Wódz odszedł, ale spadek, jaki nam przekazał, został. Został trud dla Wolnej Ojczyzny, trud, który nie zna granic, nie zna końca, ani odpoczynku.

W najżałośniejszej dla nas chwili ślubujemy Wielkiej Idei, której na imię Józef Piłsudski, nieustanną pracę kobiety polskiej dla najdroższego i najświętszego nam skarbu, dla wolnej i silnej Polski.

Wzywamy członkinie ZPOK. i ogół kobiet polskich do przywdziania żałoby po Tym, Który jest dla nas wzorem Obywatela Polaka.

Zamiast wieńca na trumnę Wielkiego Zmarłego składamy na rzecz komitetu budowy pomnika śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Tarnopolu 50 zł.

Z Rady miejskiej.

Z powodu żałoby po śmierci śp. Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski i Wodza Narodu, Rada miejska miasta Brzeżan na nadzwyczajnem uroczystem zebraniu żałobnem dnia 14 maja br. powzięła następującą rezolucję:

»Nieoczekiwany cios uderzył w Majestat Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, — trafiając boleśnie w serca Jej obywateli. Opuścił na wieki swą umiłowaną Ojczyznę Jej Twórca i Budowniczy I. Marszałek Polski Józef Piłsudski.

Śmierć Jego wstrząsnęła do głębi całem społeczeństwem, okrywając kiremsztandary Państwa, chwałą czynów Jego jaśniejące — to też gdy cały naród pogrążony w żałobie chyli głowę przed trumną jednego z największych ludzi, jakich ludzkość wydała, my członkowie Rady miejskiej w Brzeżanach, zebrani w dniu dzisiejszym na żałobnem posiedzeniu, jednocząc się w uczuciach żalu po Zmarłym i czcząc Jego Świetlaną Postać oddajemy należny hołd Nieśmiertelnym Cieniom, wierni zaś ideom, który nam i pokoleniom w spuściźnie pozostawił — ślubujemy uroczyście na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu tak w życiu prywatnem, jak i na polu pracy samorządowej pod znakiem przewodnich idei Zmarłego wytrwać, wierności i posłuszeństwa Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej dochować, w pracy dla jej dobra nieustawać i ze wszystkich sił swoich zawsze i wszędzie Jej służyć — tak nam dopomóż Bóg«.

Po złożeniu tego ślubowania Rada miejska dla zadokumentowania jak głęboko społeczeństwo tutejsze odczuło śmierć śp. Marszałka i dla utrwalenia pamięci Zmarłego na wniosek przewodniczącego uchwala jednomyślnie:

1) zamiast wieńca pogrzebowego przeznaczyć z funduszów miejskich kwotę 1000 zł. na budowę pomnika

ku czci śp. Marszałka, ewentualnie na inny cel, który wskażą władze;

2). tudzież, że na znak żałoby wszyscy członkowie Rady przez przeciąg 6-ciu tygodni nosić będą na lewem ramieniu opaski z krepy i w tym okresie wstrzymają się od udziału w zebraniach i imprezach o charakterze rozrywkowym.

Garnizon Brzeżany.

W dniu 13 maja br. o godz. 15-tej zebrał się cały 51 pułk piechoty na placu przed pomnikiem poległych na uroczystość nałożenia szarf żałobnych na chorągiew pułkową.

Po odebraniu raportu d-ca pułku ppłk. pypl. Hyc Jan w krótkich żołnierskich słowach wyjaśnił znaczenie tej smutnej uroczystości i polecił odczytać orędzie Pana Prezydenta Rzpltej i rozkazu Ministra Spraw Wojskowych Następnie oddziały sprezentowały broń, poczet chorągwiany z chorągwią pułku wystąpił przed pomnik i dca pułku wśród głębokiego milczenia i wzruszenia dokonał nałożenia szarf żałobnych na chorągiew.

W dniu 14 maja br. po południu wyjechała delegacja pułku z chorągwią pułkową na uroczystości pogrzebowe do Warszawy.

W dniu 14 maja br. o godz. 19-tej odbyła się w sali Sokoła Uroczysta Akademja Żałobna dla żołnierzy zorganizowana przez Koło Polskiego Białego Krzyża. Akademję zagaił i odczytał Orędzie Pana Prezydenta Rzpltej Prezes Koła PBK. Józef Szolz Zkolei podniosłe i do głębi wzruszające przemówienie do zebranych żołnierzy wygłosił kpt. Wasilkowki Włodzimierz. Na zakończenie prezes Scholz odczytał treść rezolucji, uchwalonej przez Zarząd Koła PBK.

* * *

Święto pułkowe 51 pp. w roku bieżącym ograniczyło się wyłącznie do uroczystości, związanych z uczczeniem pamięci poległych żołnierzy 51 pp.

W dniu 26 maja o godz. 20-tej zebrał się cały pułk oraz licznie zebrani reprezentanci i delegacje przy dużym udziale publiczności koło pomnika poległych, przed którym ustawiono wśród zieleni i płonących pochodni popiersie śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Po raporcie i przemówieniu dcy pułku ppłk. dypl. Jana Hyca, nastąpiło odczytanie listy poległych żołnierzy 51 pp, poprzedzone apelem o śp. Marszałku Józefie Piłsudskim. Pamięć poległych bohaterów uczczono minutą milczenia, poczem ks. kanonik Łańcucki wraz z całym pułkiem odmówił modły za spokój ich dusz. Na zakończenie wśród bicia werbli zapalono przy pomniku znicz, a młodzież złożyła kwiaty u stóp pomnika.

W dniu 27 maja jako w dniu właściwego święta w rocznicę zwycięskiej bitwy pod Rudnicą odprawiona została msza święta żałobna w kościele parafjalnym, po której na dziedzińcu koszar nastąpiło zaprzysiężenie strzelców młodszego rocznika.

Po dokonanym akcie przysięgi wręczył dca pułku oficerom, podoficerom i strzelcom odznakę pamiątkową pułku, odznaki strzeleckie i inne. Odznaczone również zostały odznaką pamiątkową 51 pp. osoby cywilne za swą pracę dla dobra pułku, i tak: za zasługi na polu pracy w PW. Dynowski Jan z Podhajec, dr. Runge Witold z Rohatyna, mgr. Słocki Władysław z Przemyślan i Zawiślak Tadeusz z Rohatyna. zaś za zasługi w pracy w Polskim Białym Krzyżu pani Janina Mostowowa.

Uroczystość zakończona została defiladą całego pułku przed pomnikiem poległych.

Wizytacja kanoniczna.

W dniach od 19—23 maja br. bawił w naszem mieście na wizytacji ks. Biskup Eugenjusz Baziak, który wizytował tut. parafję. Szczegółowe sprawozdanie z wizytacji złożymy w następnym numerze.

Ze sali sądowej.

Z wielkiem zainteresowaniem i napięciem oczekiwano w naszem mieście zakończenia rozprawy sądowej przeciw długoletniemu burmistrzowi i posłowi Stanisławowi Wiszniewskiemu i jego żonie o lekkomyślną krydę.

Sprawa ta ma za tło ciężkie warunki gospodarcze, jakie zapanowały w naszem państwie, do tego przyczyniła się także i niezdrowa walka konkurencyjna. Budziła ona duże zainteresowanie też ze względu na osobę Wiszniewskiego i jego żony, którzy odgrywali wybitną rolę od szeregu lat w życiu społecznem Brzeżan i Wschodniej Małopolski.

W rezultacie upadłości tej firmy zastanowione zostało największe przedsiębiorstwo w mieście i powiecie i setka rodzin pozbawioną została zarobku, i skazaną temsamem na nędzę i głód, co w czasach powszechnego kryzysu i bezrobocia jest naprawdę klęską społeczną, którą powinny się energicznie zająć osoby do tego powołane.

Opieka Społeczna.

Dnia 17 kwietnia 1935 r. odbyło się pod przewodnictwem Dra Stanisława Kowalczewskiego posiedzenie Powiatowej Komisji Opieki Społecznej przy udziale opiekunów społecznych, na którem objęto opieką 23 rodziny, udzielając im perjodycznej zapomogi. Ponadto rozdzielono 155 zł. pomiędzy 31 rodzin najbiedniejszych, zamieszkałych w Brzeżanach.

W bieżącym miesiącu przewidziana jest do rozdziału kwota 200 zł. z funduszów wojewódzkich. O ile Zarząd miejski udzieli również obecnie subwencji na ten cel, jak to miało miejsce w miesiącu kwietniu, Pow. Komisja Opieki Społecznej będzie mogła jeszcze kilka rodzin otoczyć trwałą opieką społeczną.

Półkolonje letnie dla dzieci.

W roku bieżącym, dzięki wydatnej pomocy Ubezpieczalni Społecznej, zostaną uruchomione półkolonje letnie dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat, zarówno dla chłopców, jak i dla dziewczą. W pierwszym rzędzie zostanie uruchomiona półkolonja w Brzeżanach. Będzie ona mieścić się w szkole powszechnej żeńskiej. Organizacją półkolonji zajął się Z. P. O. K.

Jak się dowiadujemy, Rodzina Wojskowa organizuje również półkolonję dla dzieci niezamożnych.

Lustracja piekarń.

Przeprowadzona lustracja piekarń w Brzeżanach wykazała szereg usterek sanitarnych, które starostwo nakazało usunąć do 10 maja br. Stan piekarń jest naogół zadowalający.

Pow. Ośrodek Zdrowia.

Z dniem 1 maja br. został ustalony w powiatowym ośrodku zdrowia w Brzeżanach następujący rozkład przyjęć:

1). Stacja opieki nad matką i dzieckiem (dla dzieci do lat 2-ch) poniedziałki i czwartki od 9 — 11.

2) Przychodnia przeciwgruźlicza (dla chorych płucnych) środy, piątki, od 9 — 11.

3). Przychodnia przeciwgruźlicza wtorki, czwartki od 10 — 11.

Ponadto w ośródku czynny jest od godz. 11 — 1 gabinet naświetleń (lampa kwarcowa, solux i diatermia).

Przyjęcia w ośrodku są bezpłatne. Prawo do korzystania z poradni mają wszyscy obywatele miasta Brzeżan oraz gmin Brzeżany, Buszcze. Kurzany, Narajów i Potutory, w godzinach i dniach podanych wyżej. W innym czasie niż podany w rozkładzie chorzy przyjmowani nie będą.

Miejscowe Koło Stow. Urzędników Skarbowych Rz. P. składa zamiast wieńca u trumny kwotę 10 zł. na budowę pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Tarnopolu.

Stow. Opieki nad młodzieżą żydowską „Haszomer" w Brzeżanach zawiadamia, że dochód ze zbiórki ulicznej, przeprowadzonej w dniu 21 maja br. wynosił 30·17 zł., którą to kwotę przeznaczono na urządzenie kolonji wakacyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Władysław Porański. Z drukarni A. Cichockiego w Brzeżanach.